

RAPORT EWALUACYJNY

z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji
Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016-2026

SPIS TREŚCI

I WSTĘP	3
II METODOLOGIA	5
II. 1 PODSTAWA PRAWNA PROWADZENIA EWALUACJI PROGRAMU REWITALIZACJI	5
II.2 SPOSÓB REALIZACJI BADANIA EWALUACYJNEGO	8
III ZAKRES GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ NA LATA 2016-2026	10
III.1 GŁÓWNE ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ NA LATA 2016-2026	10
III.2 PROBLEMY ZIDENTYFIKOWANE NA OBSZARZE REWITALIZACJI OKREŚLONYM W GMINNYM PROGRAMIE REWITALIZACJI MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ NA LATA 2016-2026	12
III.3 ZAKRES INTERWENCJI ZAPLANOWANEJ W GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ NA LATA 2016-2026	13
III.4 WNIOSKI W ZAKRESIE KONSTRUKCJI I ZAŁOŻEŃ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ NA LATA 2016-2026	20
IV ANALIZA SYTUACJI NA OBSZARZE REWITALIZACJI, KTÓREGO DOTYCZY GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ NA LATA 2016-2026.....	24
V ANALIZA POZIOMU REALIZACJI PROJEKTÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	31
VI PODSUMOWANIE	48
SPIS TABEL.....	49
SPIS RYSUNKÓW	49

I WSTĘP

Procesy ewaluacji i monitoringu mają służyć określeniu skuteczności podejmowanej interwencji publicznej, jej efektywności oraz pozwalać wprowadzać ewentualne korekty. W przypadku Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016-2026 (dalej także jako GPR) zaplanowano procesy ewaluacyjne, których podsumowanie stanowi niniejszy raport.

Niniejsza ewaluacja służy zweryfikowaniu, czy osiągnięto obraz obszaru rewitalizacji, który założony został w GPR. Według przedstawionej tam wizji, obszar rewitalizacji miał stać się przyjazny mieszkańcom, którzy zyskali wysoki standard życia i możliwość wszechstronnego rozwoju. Jednocześnie dzięki temu, że obszar rewitalizacji obejmuje śródmieście, przyczynić się miał do przyciągania inwestorów i przedsiębiorców. Z kolei układ przestrzenny i zabudowa śródmiejska miała stać się wizytówką Kostrzyna nad Odrą, atrakcyjną dla mieszkańców i turystów w każdym wieku. Uzyskaniu takiego efektu działań służyć miała realizacja celów rewitalizacji, ujętych w następującej formie:

SFERA SPOŁECZNA

(cel strategiczny - Kapitał Społeczny tworzący nową wartość obszaru rewitalizacji)

- aktywizacja i integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
 - przeciwdziałanie patologiom społecznym,
- wsparcie osób starszych, niepełnosprawnych oraz ich rodzin,
 - wsparcie rodzin dysfunkcyjnych,
- dostosowanie oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej do potrzeb osób zagrożonych wkluczeniem społecznym,
 - aktywizacja zawodowa bezrobotnych,
 - poprawa estetyki na obszarze rewitalizacji,
- wykreowanie i wzmocnienie funkcji obszaru rewitalizacji istotnych dla rozwoju społeczno-gospodarczego,
- inwestycje mieszkaniowe poprawiające bezpieczeństwo socjalne i przynależność lokalną.

SFERA GOSPODARCZA

(cel strategiczny - Potencjał gospodarczy obszaru rewitalizacji stymulujący zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy Miasta)

- wsparcie lokalnej przedsiębiorczości,
- włączanie lokalnych partnerów społecznych i gospodarczych w proces rewitalizacji,
 - wykorzystanie endogenicznych uwarunkowań obszaru rewitalizacji.

SFERA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA

(cel strategiczny - Spójna, nowoczesna i estetyczna przestrzeń miejska obszaru rewitalizacji)

- dostosowanie infrastruktury komunikacyjnej do możliwości realizowania funkcji gospodarczych i usługowych na obszarze rewitalizacji, a także rozwijanie infrastruktury społecznej i edukacyjnej,
 - rozwiązanie problemów ekologicznych,
- rozwój oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej na rzecz integracji i aktywizacji społeczności lokalnej.

Raport ewaluacyjny składa się z części metodologicznej, w której odwołano się do procesu dokonywania monitoringu i ewaluacji, ustalonego w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016-2026. Następnie dokonano analizy wskaźników, wykorzystanych do wyznaczenia obszaru rewitalizacji i ich porównania między 2017 a 2025 r., a także analizy poziomu zaangażowania realizacji projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych zapisanych w Programie. Ostatni rozdział to podsumowanie, w którym zebrano najważniejsze informacje i dokonano oceny skuteczności wdrażania GPR.

II METODOLOGIA

II. 1 PODSTAWA PRAWNA PROWADZENIA EWALUACJI PROGRAMU REWITALIZACJI

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016-2026 opracowano w oparciu o ustawę z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, kierując się również założeniami określonymi w *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* (dalej: Wytyczne). Uwzględnienie zapisów Wytycznych wynikało z faktu umożliwienia gminie aplikowania o środki finansowe przede wszystkim z Regionalnego Programu Operacyjnego - Lubuskie 2020. Zgodnie z zapisami tych Wytycznych, instytucje zarządzające programami operacyjnymi mogły stosować wybrane preferencje dla wsparcia rewitalizacji poprzez:

- a. kryteria oceny projektów stosowane w konkursowym trybie wyboru projektów rewitalizacyjnych, np. dodatkowe punkty wynikające z adresowania projektów do grupy docelowej z określonych obszarów rewitalizacji,
- b. konkursy dotyczące projektów realizowanych na obszarach objętych programami rewitalizacji,
- c. profilowanie kryteriów dla projektów innych niż rewitalizacyjne, wybieranych w trybie konkursowym lub pozakonkursowym.

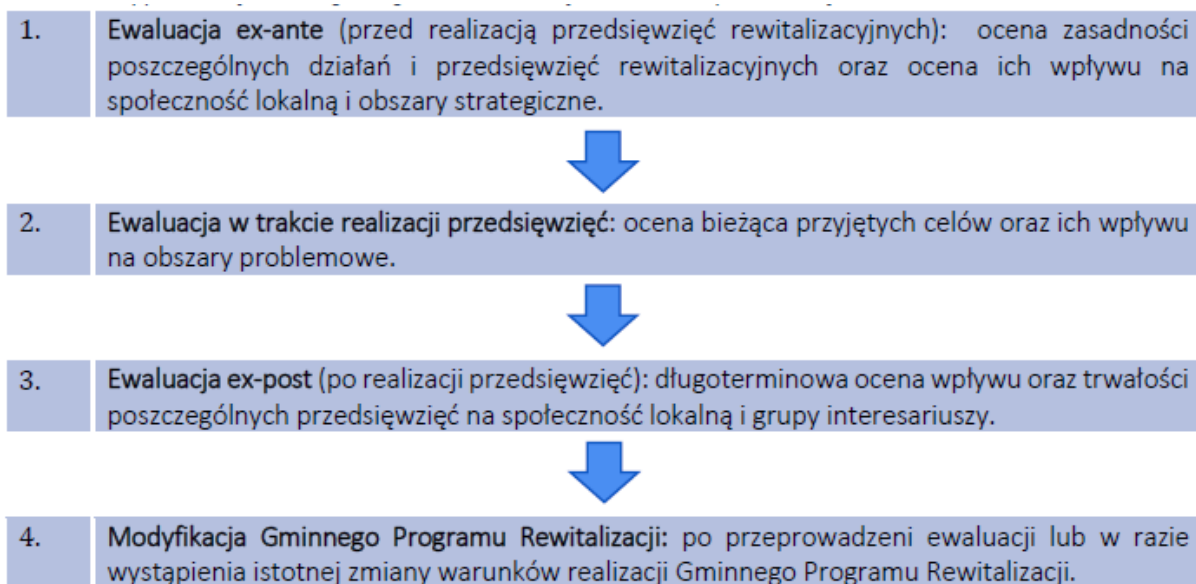
Ustawa (w ówczesnej wersji) wskazywała minimalny zakres elementów, które muszą znaleźć się w programach rewitalizacji:

- 1) szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2, obejmującą analizę negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru;
- 2) opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy, w tym strategią rozwoju gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz strategią rozwiązywania problemów społecznych;
- 3) opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji;
- 4) cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1;
- 5) opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym, w tym:
 - a) listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, o ile dane te są możliwe do wskazania,
 - b) charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań, o których mowa w pkt 4; i należało go uwzględnić niezależnie od podstawy prawnej procesu rewitalizacji.

- 6) mechanizmy integrowania działań, o których mowa w pkt 4, oraz przedsięwziąć rewitalizacyjnych;
- 7) szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych;
- 8) opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu;
- 9) system monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji;
- 10) określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1610);
- 11) określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3;
- 12) wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji, o której mowa w art. 25, wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania;
- 13) wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym:
 - a) wskazanie zakresu niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
 - b) wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany,
 - c) w przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – wskazanie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu;
- 14) załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, a w przypadku jej braku – z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne.

Zgodnie z założeniami systemu monitoringu, do oceny stopnia realizacji oraz poziomu skuteczności zapisów tego dokumentu strategicznego posłkować się należy wskaźnikami wykorzystanymi przy opracowywaniu diagnozy - w odniesieniu do celów strategicznych, operacyjnych, kierunków interwencji oraz poszczególnych projektów rewitalizacyjnych. Pozwala to określić, czy i w jakim stopniu dzięki realizacji programu udaje się zahamować lub odwrócić negatywne trendy.

Z kolei ewaluacja Programu przebiegać powinna zgodnie z poniższym schematem:

Rysunek 1 Etapy procesu ewaluacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą.

Źródło: Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016-2026, s. 154.

W procesie ewaluacji uznano za właściwe posiłkowanie się następującymi wskaźnikami:

- rezultatu:
 - Liczba mieszkańców
 - Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i czasowy ze względu na płeć i wiek
 - Liczba osób bezrobotnych
 - Liczba przestępstw
 - Liczba osób uzależnionych od alkoholu
 - Liczba osób dotknięta bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (rodzina wielodzietna)
 - Liczba osób dotknięta bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (rodzina niepełna)
 - Liczba osób dotknięta bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenie gospodarstwa domowego
 - Liczba osób niepełnosprawnych
 - Liczba osób dotknięta problemem ubóstwa
 - Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych
 - Liczba organizacji pozarządowych i klubów sportowych
 - Liczba pustostanów
- produktu:
 - Liczba projektów z zakresu aktywizacji i zaangażowania społecznego ogółem (Cel 1.1.)
 - Liczba projektów wspierających osoby z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (Cel 1.1.)
 - Liczba projektów mających na celu wyprowadzenie ze stanu kryzysowego zróżnicowanych grup społecznych (Cel 1.1.)

- Liczba projektów z zakresu zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży (Cel 1.2.)
- Liczba projektów z zakresu aktywizacji i zaangażowania społecznego dla osób starszych (Cel 1.3.)
- Liczba projektów z zakresu aktywizacji i zaangażowania społecznego dla osób z niepełnosprawnością (Cel 1.3.)
- Liczba projektów z zakresu aktywizacji osób bezrobotnych (Cel 1.5.)
- Liczba projektów z wsparcia rodzin dysfunkcyjnych (Cel 1.4.)
- Liczba projektów angażujących zróżnicowane grupy społeczne i wiekowe (Cel 1.1,1.2,1.3)
- Liczba projektów dotyczących zwiększenia szans rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez wzmocnienie kompetencji społecznych i edukacyjnych rodziców oraz nauczycieli (Cel 1.4.)
- Liczba projektów zwiększających kwalifikacje zawodowe mieszkańców (Cel 1.5.)
- Liczba projektów dotyczących tworzenia korzystnych warunków dla przedsiębiorców i potencjalnych inwestorów (Cel 2.1.)
- Liczba projektów dotyczących rozwoju i promocji przedsięwzięć z zakresu podnoszenia kompetencji przedsiębiorców i stymulacji przedsiębiorczości wśród mieszkańców (Cel 2.1.)
- Liczba projektów poprawiających stan infrastruktury technicznej i budynków mieszkalnych oraz dostosowujących ją do potrzeb mieszkańców (Cel 3.3.)
- Liczba projektów dotyczących rozwoju i modernizacji infrastruktury technicznej (Cel 3.2.)
- Liczba projektów dotyczących rozwoju i modernizacji infrastruktury rekreacyjno-sportowej (Cel 3.4.)
- Liczba projektów dotyczących utworzenia infrastruktury społeczno-kulturalno-edukacyjnej (Cel 3.3.)
- Liczba projektów z zakresu pobudzenia aktywności sportowej i rekreacyjnej mieszkańców m.in. poprzez promocję oferty sportowej i rekreacyjnej (Cel 3.4.)

II.2 SPOSÓB REALIZACJI BADANIA EWALUACYJNEGO

Cel główny prowadzonych badań to ocena skuteczności i efektywności procesu rewitalizacji prowadzonego na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016-2026.

Cele szczegółowe:

1. ocena konstrukcji programu,
2. ocena zmian na obszarze rewitalizacji,
3. ocena realizacji systemu wdrażania,
4. uspołecznienie procesu rewitalizacji,
5. określenie rekomendacji w zakresie działań korygujących i usprawniających.

Ocena zmian na obszarze rewitalizacji została przeprowadzona na podstawie analizy danych i konstruowanych w oparciu o nie wskaźników. Dane dostarczone zostały przez:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Kostrzynie nad Odrą,
- Powiatowy Urząd Pracy w Gorzowie Wielkopolskim,
- Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą.

III ZAKRES GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ NA LATA 2016-2026

III.1 GŁÓWNE ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ NA LATA 2016-2026

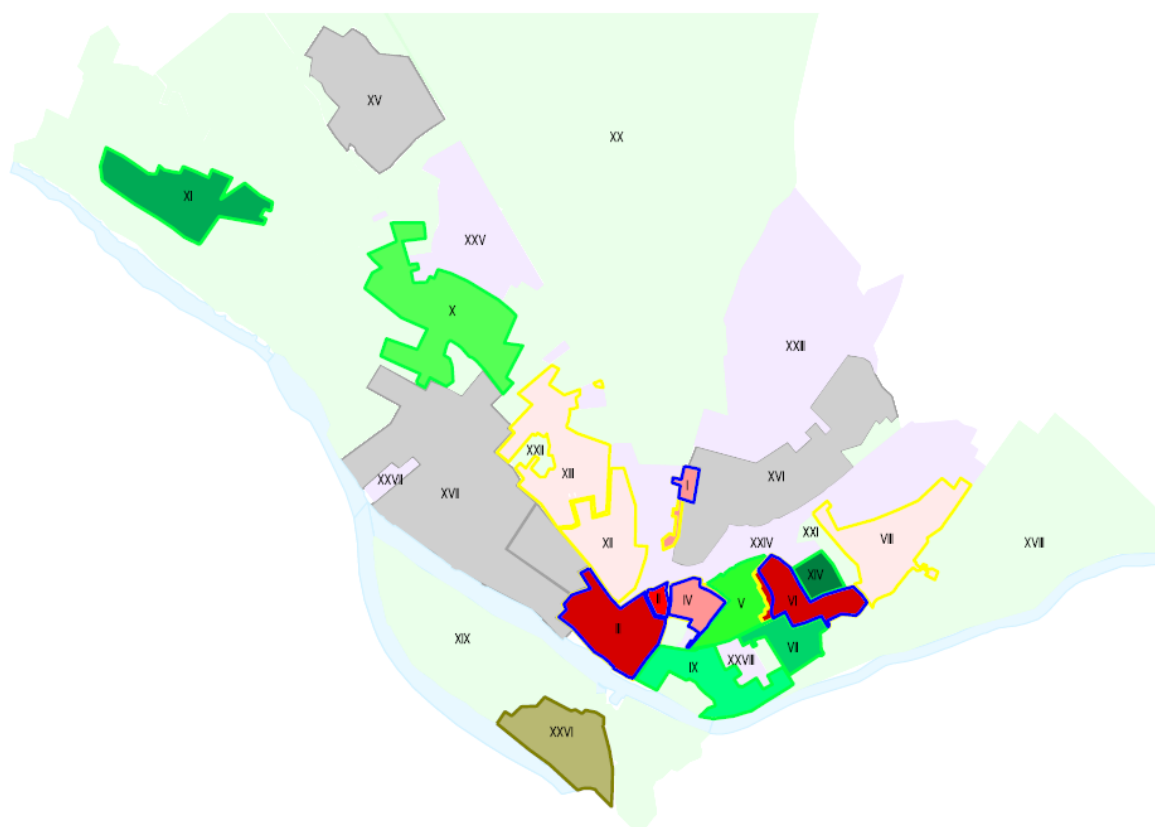
Analizę sytuacji w gminie przeprowadzono w odniesieniu do jednostek analitycznych. Poniższa tabela zawiera zestawienie wykorzystanych w procesie delimitacji mierników:

Tabela 1 Wskaźniki wykorzystane do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji w Kostrzynie nad Odrą.

Zjawisko	Wskaźnik
SFERA SPOŁECZNA	
Poziom bezrobocia	liczba bezrobotnych zarejestrowanych na 1000 mieszkańców
Niesamodzielność osób z niepełnosprawnościami	osoby korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców
Poziom przestępczości	liczba przestępstw i zdarzeń kryminogennych na 1000 mieszkańców
Poziom negatywnych zjawisk społecznych	osoby objęte wsparciem ze względu na występujące problemy społeczne (problemy wychowawcze, ubezpieczone w ramach pomocy społecznej, osoby uzależnione od alkoholu, zaniedbania wychowawcze) na 1000 mieszkańców
SFERA GOSPODARCZA	
Poziom przedsiębiorczości	liczba zarejestrowanych jednoosobowych działalności gospodarczych na 1000 osób zamieszkujących daną strefę
SFERA ŚRODOWISKOWA	
Jakość środowiska	poziom zanieczyszczenia tlenkiem węgla (mg/s)
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	
Jakość dróg	stan infrastruktury drogowej
SFERA TECHNICZNA	
Stan techniczny budynków	stosunek liczby budynków wybudowanych przed 1970 rokiem do ogólnej liczby budynków (wielorodzinnych)

Źródło: opracowanie własne.

Obszar rewitalizacji składał się z pięciu podobszarów, obejmujących jednostki analityczne I, II, III, IV i VI, zajmujące powierzchnię 98,18 ha (2,13% powierzchni miasta) i zamieszkiwane przez 5169 osób (29% ogółu mieszkańców miasta).

Rysunek 2 Obszar rewitalizacji w Kostrzynie nad Odrą.

Źródło: Diagnoza społeczno-gospodarcza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta Kostrzyn nad Odrą, s. 110.

Numer	liczba ludności w podstefach	Powierzchnia w ha	Udział procentowy ludności
I	798	4,66	1,12
II	667	4,05	0,97
III	1667	47,45	11,38
IV	1055	14,63	3,51
VI	982	27,39	6,57
suma	5169	98,18	2,13

Rysunek 3 Obszar rewitalizacji w Kostrzynie nad Odrą.

Źródło: Diagnoza społeczno-gospodarcza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta Kostrzyn nad Odrą, s. 109.

Powyższe jednostki obejmują następujące części miasta:

I - Obszar położony w północno-wschodniej części miasta, w skład którego wchodzi: Osiedle Leśne, ul. Prosta, ul. Sportowa.

II – Obszar położony w centralnej części miasta, ograniczony ulicami: Osiedle Słowiańskie, Władysława Sikorskiego, Piastowska. Otoczenie obszaru stanowią tereny kolejowe od północy oraz od południa tereny mieszkaniowe.

III – Obszar położony w centralnej części miasta, w skład którego wchodzi ulice: Dworcowa, Osiedle Mieszka I, Niepodległości.

IV – Obszar położony w centralnej części miasta z ulicami: Adama Mickiewicza, Tadeusza Kościuszki, Osiedlowa, Osiedle „B”, Osiedle „C”, Krótka, Mikołaja Kopernika.

VI - Obszar ograniczony ulicami: Jodłowa, Dębowa, Zaułek Klonowy, Wojska Polskiego, Saperska, Osiedle Kolejowe, Generała Tadeusza Kutrzeby, Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

III.2 PROBLEMY ZIDENTYFIKOWANE NA OBSZARZE REWITALIZACJI OKREŚLONYM W GMINNYM PROGRAMIE REWITALIZACJI MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ NA LATA 2016-2026

Do zjawisk kryzysowych w sferze społecznej zaliczono: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niepełnosprawność (utrudniającą samodzielne życie), niesamodzielność życiową spowodowaną problemami wychowawczymi, brakiem zatrudnienia, uzależnieniami, zaniedbaniami wychowawczymi i przemocą w rodzinie.

W pozostałych sferach wskazano następujące problemy:

- środowiskowa:
 - zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego,
- przestrzenno-funkcjonalna:
 - zły stan przestrzeni (niska jakość terenów publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem: konieczności uporządkowania i uzupełniania zabudowy; potrzeby budowy, uzupełnienia lub odnowy przestrzeni publicznych terenów zieleni i rekreacji; problemu dostępności do podstawowych usług),
 - słaba dostępność do usług społecznych o charakterze publicznym – biblioteki, sali gimnastycznej, przedszkola i parku,
- techniczna:
 - duży udział starych budynków (sprzed 1970 r.), które znajdują się w niezadowalającym stanie technicznym i w których wykorzystywane są np. nieekologiczne czy też nieefektywne ekonomicznie rozwiązania techniczne,
 - niezadowalający stan infrastruktury drogowej, mający wpływ na obniżenie poziomu bezpieczeństwa drogowego i komfortu korzystania,
- gospodarcza:
 - mała liczba przedsiębiorstw – niski stopień przedsiębiorczości,
 - brak warunków sprzyjających zakładaniu bądź rozwojowi przedsiębiorstw.

III.3 ZAKRES INTERWENCJI ZAPLANOWANEJ W GMINNYM PROGRAMIE REWITALIZACJI MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ NA LATA 2016-2026

Efekt procesu rewitalizacji określa się w programach rewitalizacji w formie wizji. Określa ona pożądany obraz sytuacji społecznej i: gospodarczej i/lub środowiskowej i/lub przestrzenno-funkcjonalnej i/lub technicznej na obszarze objętym przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi. W *Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016-2026* ujęto ją w następujący sposób:

Strefa śródmiejska Miasta Kostrzyn nad Odrą obszarem przyjaznym mieszkańcom, dbającym o wysoki standard ich życia oraz wszechstronny ich rozwój.

Obszar rewitalizacji miejscem pobudzającym rozwój gospodarczy całego Miasta, przyciągający inwestorów i potencjalnych przedsiębiorców.

Śródmiejska część miasta wizytówką Kostrzyna, z charakterystycznym układem przestrzennym i zabudową architektoniczną, atrakcyjną dla mieszkańców i turystów w każdym wieku.¹

Dodatkowo w dokumencie określono również misję procesu rewitalizacji:

Misją procesu rewitalizacji wyznaczonych obszarów Miasta Kostrzyn nad Odrą jest poprawa jakości życia mieszkańców poprzez aktywizację społeczną i gospodarczą, tworzenie szans i działania z zakresu rozwoju infrastrukturalnego oraz realizacja zadań mających na celu zmianę wizerunku śródmiejskiej części miasta.²

Osiągnięcie stanu obszaru scharakteryzowanego w wizji możliwe miało być dzięki realizacji następujących celów operacyjnych:

- w sferze społecznej
 - Aktywizacja i integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
 - Przeciwdziałanie patologiom społecznym.
 - Wsparcie osób starszych, niepełnosprawnych, a także ich rodzin.
 - Wsparcie rodzin i dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
 - Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych.
- w sferze funkcjonalno-przestrzennej
 - Dostosowanie infrastruktury komunikacyjnej do efektywnego wykorzystania funkcji gospodarczych i usługowych obszaru rewitalizacji.
 - Rozwiązanie problemów ekologicznych stwarzających problemowy obraz obszaru rewitalizacji.
 - Zwiększenie użyteczności i funkcjonalności obszaru rewitalizacji poprzez inwestycje w infrastrukturę społeczną i edukacyjną.

¹ Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016-2026, s. 46.

² Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016-2026, s. 47.

- Integracja i aktywizacja społeczności lokalnej poprzez zwiększenie oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej.
- w sferze gospodarczej
 - Wsparcie lokalnej przedsiębiorczości.
 - Włączenie w proces rewitalizacji lokalnych partnerów społecznych i gospodarczych.
 - Wykorzystanie wewnętrznych uwarunkowań obszaru rewitalizacji dla rozwoju gospodarczego Miasta.
- w zakresie ogólnym – podnoszenia jakości życia
 - Wykreowanie oraz wzmocnienie istotnych dla rozwoju społeczno-gospodarczego Miasta funkcji obszaru rewitalizacji.
 - Estetyzacja ładu przestrzennego obszaru rewitalizacji, zwiększającego jakość życia mieszkańców.
 - Wsparcie poczucia bezpieczeństwa socjalnego i przynależności lokalnej poprzez inwestycje mieszkaniowe.
 - Integracja i aktywizacja społeczności lokalnej poprzez dostosowanie oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej do potrzeb osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.³

Wszystkie one miały przyczynić się na osiągnięcie zasadniczego celu - zniwelowania nasycenia zjawisk negatywnych i obszarów problemowych oraz ożywienia społeczno-gospodarczego mieszkańców Kostrzyna nad Odrą przy partycypacji i zaangażowaniu zróżnicowanych grup interesariuszy Gminnego Programu Rewitalizacji.

W odpowiedzi na powyższe potrzeby określono następujące cele szczegółowe:

- Budowa społeczeństwa wielopokoleniowego.
- Wewnętrzna integracja społeczna z uwzględnieniem obcokrajowców przebywających na terenie Miasta.
- Praca socjalna z osobami dysfunkcyjnymi, powodującymi negatywne zjawiska na terenie obszaru rewitalizacji.
- Zaangażowanie dzieci i młodzieży w działania rewitalizacyjne.
- Przeciwdziałanie dziedziczeniu negatywnych postaw życiowych.
- Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży.
- Integracja i promocja aktywności społecznej.
- Zapobieganie zjawisku gettoizacji osób ze środowisk patologicznych.
- Utworzenie miejsca umożliwiającego pobyt, integrację i aktywizację seniorów oraz osób niepełnosprawnych.
- Dostosowanie usług infrastruktury społecznej do potrzeb seniorów i osób niepełnosprawnych.
- Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami.

³ Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kostrzyna nad Odrą na lata 2016-2026, s. 50.

- Dostosowanie oferty i infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej do potrzeb rodzin wielodzietnych.
- Wsparcie rodzin dysfunkcyjnych, w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
- Wsparcie tzw. „Eurosierot”, czyli dzieci, których rodzice wyemigrowali w celach zarobkowych, w celu przeciwdziałania bierności społecznej.
- Program wyrównywania szans edukacyjnych.
- Aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Przeciwdziałanie marginalizacji ekonomicznej mieszkańców obszaru rewitalizacji.
- Dostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy.
- Tworzenie warunków pobudzających aktywizację gospodarczą wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji.
- Rozwój przedsiębiorczości (promocja działalności gospodarczej).
- Wsparcie oraz promocja „drobnej przedsiębiorczości” – usług, rzemiosł, itp.
- Wykorzystanie potencjału Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.
- Włączenie w proces rozwoju gospodarczego okolicznych wyższych szkół.
- Utworzenie systemu wsparcia¹³ dla firm funkcjonujących na terenie obszaru rewitalizacji.
- Wsparcie działalności organizacji pozarządowych, w szczególności podmiotów Ekonomii Społecznej.
- Budowanie partnerstw międzynarodowych.
- Włączenie zewnętrznych inwestorów prywatnych w proces rewitalizacji.
- Wykorzystanie walorów naturalnych do promocji aktywnego trybu życia.
- Zrównoważony rozwój turystyki wykorzystujący wewnętrzne uwarunkowania obszaru rewitalizacji.
- Wykorzystanie dziedzictwa kulturowego (Twierdza Kostrzyn) do promocji Miasta oraz obszaru rewitalizacji.
- Budowa zintegrowanego systemu ścieżek rowerowych.
- Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa komunikacyjnego.
- Zwiększenie liczby miejsc parkingowych.
- Modernizacja infrastruktury drogowej oraz ciągów pieszo-rowerowych.
- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.
- Ograniczenie poziomu niskiej emisji.
- Przeciwdziałanie dewastacji mienia publicznego.
- Aranżacja obszaru rewitalizacji elementami małej architektury.
- Odnowienie (rewitalizacja) zieleni i poprawa różnorodności biologicznej w parkach zlokalizowanych w pobliżu funkcjonalnego centrum Miasta Kostrzyn nad Odrą tj. Park Lwa, Park Fabryczna i Park Miejski.
- Zwiększenie wartości architektonicznej zabytkowych kamienic znajdujących się na obszarze rewitalizacji.
- Utworzenie nowych miejsc służących integracji społeczności lokalnej.
- Utworzenie dodatkowej infrastruktury tworzącej ofertę spędzania czasu wolnego.
- Poprawa jakości infrastruktury edukacyjnej.

- Przeciwdziałanie dewastacji klatek schodowych, drzwi wejściowych w budynkach mieszkalnych.
- Zwiększenie liczby mieszkań socjalnych.
- Zwiększenie dostępności mieszkań przeznaczonych do wynajęcia.
- Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych.
- Uatrakcyjnienie obszaru wokół letniego basenu zewnętrznego.
- Zagospodarowanie terenów pokoszarowych.
- Zagospodarowanie terenów wokół Amfiteatru.
- Poprawa poziomu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na obszarze rewitalizacji.

Zgodnie z zapisami Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020 oraz ustawy o rewitalizacji, w przypadku programów rewitalizacji projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne muszą być podzielone na dwie grupy. Chodzi tu o dwa zbiory zawierające działania rewitalizacyjne odmienne pod względem swojego charakteru i sposobu oddziaływania. W pierwszej grupie - podstawowych projektów rewitalizacyjnych - znajdują się te, bez których osiągnięcie celów programu rewitalizacji nie jest możliwe, a więc na wyznaczonym obszarze nie dokonałaby się zmiana pozwalająca na jego wyjście z sytuacji kryzysowej. Pierwsza grupa projektów musi zostać szczegółowo scharakteryzowana poprzez wskazanie podmiotów realizujących, zakresu zadań, lokalizacji, szacowanej wartości, prognozowanych rezultatów wraz ze sposobami ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji. Co ważne, zadania te powinny być względem siebie komplementarne, dopełniając się wzajemnie tematycznie i pod względem zakresu oddziaływania. Druga grupa zawiera projekty, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania lub węższy zakres tematyczny nie mają tak kluczowego znaczenia dla procesu rewitalizacji, a jednocześnie są ważnym uzupełnieniem w realizacji celów programu rewitalizacji i przyczyniają się do osiągnięcia zaplanowanych kierunków interwencji. Projekty należące do tego zbioru mogły zostać opisane w bardziej ogólny sposób, przy wykazaniu jednocześnie ich wpływu na realizację wyodrębnionych w dokumencie kierunków działań (a tym samym - celów rewitalizacji).

Dla realizacji powyższych kierunków i osiągnięcia celów procesu rewitalizacji powstał katalog przedsięwzięć rewitalizacyjnych: **29 podstawowych i 23 kierunki działań, spełniających zasady dot. przedsięwzięć uzupełniających**. Ujęte w dokumencie przedsięwzięcia miały być realizowane przez: Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Muzeum Twierdzy Kostrzyn, organizacje pozarządowe (wskazane ogólnie), Ośrodek Pomocy Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy, przedszkola i szkoły zlokalizowane na obszarze rewitalizacji, podmioty prowadzące niepubliczne placówki oświatowe, Kostrzyńskie Centrum Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, gminy partnerskie z Niemiec, wspólnoty mieszkaniowe, Powiatowy Urząd Pracy w Gorzowie Wielkopolskim Filia w Kostrzynie nad Odrą.

Do monitorowania ich wykonania zaproponowano trzy grupy wskaźników, przy czym zaznaczono, że zestawienie to stanowi jedynie propozycję i może być modyfikowane na etapie realizacji GPR (tj. mogą być dodawane nowe wskaźniki lub niektóre mogą nie być wykorzystywane):

1. wskaźniki produktu

- Liczba budynków użyteczności publicznej dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych [szt.]
- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami [szt.] oraz Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych [szt.]
- Liczba wyremontowanych obiektów [szt.]
- Liczba utworzonych /zmodernizowanych obiektów sportowych [szt.]
- Liczba nowopowstałych miejsc służących organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży [szt.]
- Liczba nowopowstałych obiektów infrastruktury społecznej [szt.]
- Liczba nowopowstałych obiektów infrastruktury społecznej dla seniorów i osób niesamodzielnych [szt.]
- Liczba nowopowstałych miejsc służących integracji i aktywizacji społecznej [szt.]
- Liczba nowopowstałej infrastruktury rekreacyjnej [szt.]
- Liczba nowopowstałej infrastruktury rekreacyjnej dla seniorów [szt.]
- Liczba zagospodarowanych skwerów [szt.]
- Liczba zagospodarowanych parków/skwerów [szt.]
- Liczba zmodernizowanych budynków infrastruktury mieszkalnej [szt.]
- Powierzchnia zagospodarowanych/ zmodernizowanych przestrzeni publicznych [ha]
- Długość zmodernizowanych dróg [km]
- Długość zmodernizowanych ciągów pieszo – rowerowych [km]
- Długość nowopowstałych ciągów pieszo – rowerowych [km]
- Długość wybudowanych chodników [km]
- Nowopowstałe miejsca parkingowe [szt.] oraz Liczba nowopowstałych miejsc parkingowych [szt.]
- Liczba inicjatyw na rzecz ożywienia społecznego [szt.] oraz Inicjatywy/akcje na rzecz ożywienia społecznego [szt.] bądź [szt./rok]
- Inicjatywy/akcje angażujące społeczność na rzecz integracji i aktywizacji społecznej [szt.rok]
- Liczba zajęć sportowych mających na celu przeciwdziałanie patologiom [szt./rok]
- Liczba inicjatyw promujących zdrowy tryb życia [szt.]
- Liczba inicjatyw na rzecz oferty spędzania czasu wolnego [szt.]
- Inicjatywy angażujące społeczność na rzecz dbałości i odpowiedzialności za otoczenie [szt.]
- Liczba szkoleń, kursów, warsztatów itp. zwiększających kompetencje, kwalifikacje, umiejętności [szt.]
- Liczba działań skierowanych do/z udziałem osób starszych i niepełnosprawnych [szt.]
- Liczba inicjatyw promujących zdrowy tryb życia [szt.]

- Liczba infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej [szt.]
- Liczba infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej przeznaczonej do jazdy rowerem [szt.]
- Liczba działań promujących walory przyrodnicze i historyczne oraz działania na rzecz produktu regionalnego [szt.]
- Liczba działań promujących walory przyrodnicze [szt.]
- Liczba nowopowstałych miejsc służących integracji i aktywizacji społecznej [szt.]
- Liczba wybudowanych/ odnowionych obiektów umożliwiających oddolne inicjatywy gospodarcze [szt.]
- Liczba operacji termomodernizacyjnych [szt.]

2. wskaźniki rezultatu

- Liczba osób korzystających z obiektu infrastruktury edukacyjnej objętej programem rewitalizacji [os./rok]
- Liczba osób korzystających z nowopowstałej infrastruktury [os./rok]
- Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury [os./rok]
- Liczba osób starszych korzystających z powstałej infrastruktury [os./rok]
- Liczba osób objętych wsparciem, znajdujących się w trudnej sytuacji [os./rok] oraz Liczba osób objętych wsparciem, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej [os.]
- Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury komunikacyjnej [os./rok]
- Liczba osób korzystających z nowopowstałej infrastruktury komunikacyjnej [os.] oraz Liczba osób korzystających z nowej, bezpiecznej infrastruktury drogowej [os.]
- Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach sportowych [os.]
- Liczba osób korzystających z nowej oferty kulturalnej [os.]
- Liczba osób korzystających z infrastruktury sportowej i rekreacyjnej [os./rok]
- Liczba osób korzystających z infrastruktury informacyjno-edukacyjnej [os.]
- Liczba obiektów zabudowy, w których dokonano poprawy przestrzeni [szt.]
- Liczba uporządkowanych obszarów [szt.]
- Liczba uporządkowanych ciągów komunikacyjnych [szt.]
- Liczba osób uczestniczących we wspólnych spotkaniach sąsiedzkich, służących lokalnej integracji [os./rok]
- Liczba uczestników warsztatów, kursów itp. podnoszących kompetencje [os./rok]
- Liczba osób korzystających z inicjatyw społecznych [os./rok]
- Liczba bezrobotnych objętych wsparciem w ramach działania [os./rok]
- Liczba działań i inicjatyw wykorzystujących zasoby historyczne i przyrodnicze [szt.]
- Wzrost działań i inicjatyw wykorzystujących zasoby historyczne i przyrodnicze [szt.]
- Wzrost inicjatyw gospodarczych [szt.]
- Liczba nowopowstałych przedsiębiorstw [szt.]

Plan wdrażania przewidywał powołanie Komitetu Rewitalizacji, w którego skład miało wchodzić:

- 1) nie więcej niż 4 przedstawicieli Miasta Kostrzyn nad Odrą i gminnych osób prawnych wskazanych przez Burmistrza Miasta Kostrzyn nad Odrą;
- 2) nie więcej niż 2 przedstawicieli Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą wskazanych przez Radę Miasta Kostrzyn nad Odrą;
- 3) nie więcej niż 5 przedstawicieli podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na obszarze Miasta Kostrzyn nad Odrą działalność społeczną, w tym organizacji pozarządowych lub grup nieformalnych;
- 4) nie więcej niż 5 przedstawicieli podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić działalność gospodarczą na obszarze Miasta Kostrzyn nad Odrą;
- 5) nie więcej niż 8 mieszkańców Miasta Kostrzyn nad Odrą, nie będących członkami stowarzyszeń i nie pracujących w jednostkach organizacyjnych Urzędu Miasta.

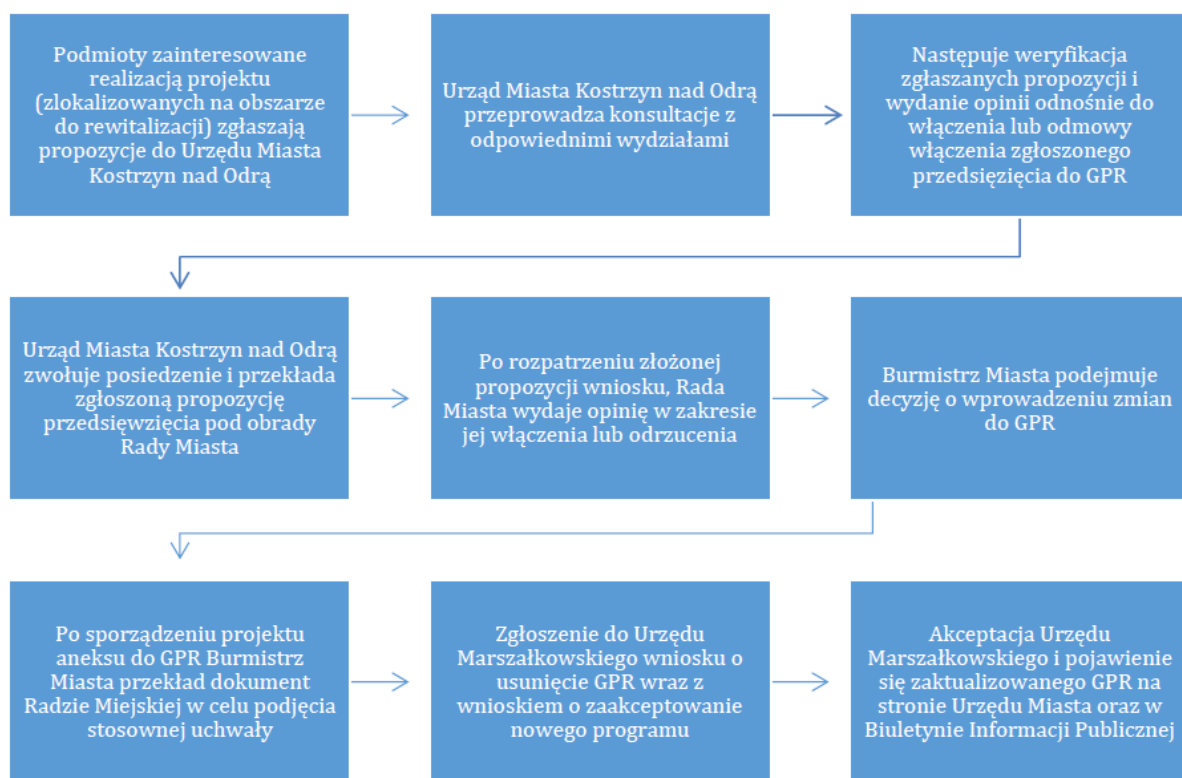
Do zadań ukształtowanego w ten sposób Komitetu należało:

- Wspieranie działania Burmistrza Miasta Kostrzyn nad Odrą w obszarze rewitalizacji, stanowiąc forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Miasta.
- Sprawowanie funkcji opiniodawczo-doradczej w sprawach związanych z opracowaniem i wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji oraz oceną przebiegu procesu rewitalizacji na obszarze Miasta Kostrzyn nad Odrą.
- Reprezentowanie mieszkańców Miasta Kostrzyn nad Odrą i interesariuszy, lokalne środowiska gospodarcze, organizacje pozarządowe oraz inne grupy z Miasta Kostrzyn nad Odrą.
- Wyrażanie opinii oraz podejmowanie inicjatyw rozwiązań odnoszących się do rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą.
- Inicjowanie i opiniowanie projektów uchwał Rady Miasta Kostrzyn nad Odrą oraz zarządzeń Burmistrza Miasta Kostrzyn nad Odrą związanych z rewitalizacją na obszarze Miasta Kostrzyn nad Odrą.⁴

Ponadto w strukturze zarządzania zaplanowano powołanie Zespołu Koordynującego, złożonego z kierowników komórek organizacyjnych Urzędu Miasta bądź osób przez nie wskazanych. Zespół ten miał się spotykać co najmniej raz na pół roku i podejmować decyzje większością głosów, ewentualnie – w przypadkach spornych – z głosem ostatecznym Burmistrza. Zespół miał być ciałem kierującym procesem rewitalizacji, prowadzącym jego monitoring (wraz ze sporządzaniem raportów z monitoringu) i informującym Burmistrza o postępach procesu.

W GPR zapisano także procedurę dotyczącą aktualizacji dokumentu:

⁴ Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016-2026, s. 147.

Rysunek 4 Procedura aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016-2026.

Źródło: Gminny Program Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016-2026, s. 152.

III.4 WNIOSKI W ZAKRESIE KONSTRUKCJI I ZAŁOŻEŃ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ NA LATA 2016-2026

- W zakresie diagnozy i delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji wątpliwość budzi sposób określania wskaźników opierających się na przeliczeniu na 100 mieszkańców, przy czym chodzi tu nie o merytoryczną konstrukcję wskaźników, a ich nazewnictwo, np. stosunek zjawisk społecznych w danej strefie do liczby osób zamieszkujących na terenie danej strefy – wskaźnik określa liczbę osób, u których zdiagnozowano występowanie konkretnych zjawisk/problemów w przeliczeniu na 100 mieszkańców danej jednostki analitycznej. Został on określony jako wskaźnik „zjawisk społecznych”, chociaż przestępczość, korzystanie z pomocy społecznej czy bezrobocie to również zjawiska społeczne. W analizie poziomu przestępczości wykorzystano dane dotyczące liczby przestępstw i zdarzeń kryminogennych, tj. w jednostkach urbanistycznych. Wzięto pod uwagę kradzieże, bójki/pobicia, rozboje, uszkodzenia mienia, zdarzenia drogowe i inne. Kryminogeny charakter mają konkretne problemy społeczne, jak np. uzależnienia, a tego w zakresie wskaźnika nie analizowano. Uwzględnione zdarzenia drogowe nie mają charakteru przestępstw, mogą to być tylko wykroczenia. W analizie diagnozy i delimitacji stwierdzono tego typu nieścisłości, które jednak nie miały wpływu na merytoryczną prawidłowość wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, a są uwagami o charakterze porządkowym.

Uwzględnienie ich np. przy kolejnej tego typu analizie przyczyni się przede wszystkim do lepszej jej czytelności i zrozumienia przez interesariuszy procesu rewitalizacji.

- Dokument zawiera wszystkie elementy, o których mówi zarówno ustawa o rewitalizacji, jak i *Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*.
- Cele i kierunki działań stanowią odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji. Odniesiono się w nich do problemów w sferach: społecznej, gospodarczej i przestrzenno-funkcjonalnej. Do sfery przestrzenno-funkcjonalnej włączono także zagadnienia środowiskowe, co budzi wątpliwość ze względu na fakt analizowania wskaźników w tej sferze oraz zaplanowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych odwołujących się do tych zagadnień. Ponadto wyodrębniono jako odrębny obszar interwencji „jakość życia”. Układ kierunków interwencji nie uzasadnia takiego podejścia, ponieważ w obszarze tym uwzględniono cele szczegółowe odwołujące się do sfery społecznej (integracja i aktywizacja mieszkańców przeciwdziałająca wykluczeniu społecznemu, inwestycje mieszkaniowe poprawiające poczucie bezpieczeństwa socjalnego i poczucie przynależności do społeczności lokalnej), przestrzenno-funkcjonalnej (poprawa estetyki przestrzeni na obszarze rewitalizacji) oraz gospodarczej.
- Znaczne wątpliwości budzi katalog wskaźników, służących monitorowaniu stopnia wdrażania GPR. Wskaźniki produktu powinny w prosty sposób odwzorowywać efekty rzeczowe przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W analizowanym dokumencie uwzględniono bardzo dużo wskaźników, co zaburza obraz efektów procesu rewitalizacji i może powodować jego negatywny odbiór. Jednocześnie nie przekłada się to na usprawnienie czy lepsze dostosowanie procesu oceny do specyfiki rewitalizacji w mieście. Przykład mogą stanowić wskaźniki: Liczba nowopowstałych obiektów infrastruktury społecznej [szt.] oraz Liczba nowopowstałych obiektów infrastruktury społecznej dla seniorów i osób niesamodzielnych [szt.]. Odniesienie wskaźnika konkretnie do infrastruktury ukierunkowanej na potrzeby osób starszych i niesamodzielnych znajduje uzasadnienie w zakresie prac w ramach przedsięwzięcia, jednak jest to jedyny projekt planowany dla tej grupy. Zatem w kontekście całego procesu rewitalizacji stworzenie jednego obiektu dla osób starszych i niesamodzielnych w odbiorze społecznym może wskazywać na niewielką użyteczność rewitalizacji dla tej grupy mieszkańców. Inny przykład to wskaźniki: Liczba osób korzystających z nowopowstałej infrastruktury komunikacyjnej [os.] oraz Liczba osób korzystających z nowej, bezpiecznej infrastruktury drogowej [os.]. Takie nazwanie wskaźników sprzyja pojawieniu się wątpliwości, czy miasto przewiduje budowę infrastruktury komunikacyjnej, która nie zakłada zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom ruchu drogowego. Dodatkowo dane, o których mowa, nie są możliwe do zdobycia (nie prowadzi się pomiarów liczby pieszych), a wartość wskaźnika nie wskazuje, że projekt rzeczywiście skierowany jest do mieszkańców obszaru

rewitalizacji. Inny przykład to powtórzenie z zastosowaniem jednocześnie odmiennych sposobów pomiaru wskaźników: Liczba osób objętych wsparciem, znajdujących się w trudnej sytuacji [os./rok] oraz Liczba osób objętych wsparciem, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej [os.]. Nie ma to uzasadnienia również ze względu na założenie procesu monitoringu, który miał być realizowany corocznie. W przypadku niektórych przedsięwzięć nie zastosowano z kolei wskaźników, które są uzasadnione zakresem prac w projekcie, np. przedsięwzięcie nr 3 zakłada m.in. budowę skateparku, ale nie wykorzystano stosowanego w innych projektach wskaźnika „Liczba infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej”, „Liczba utworzonych /zmodernizowanych obiektów sportowych [szt.]”, „Liczba nowopowstałych miejsc służących organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży [szt.]”, „Liczba nowopowstałych miejsc służących integracji i aktywizacji społecznej [szt.]” czy „Liczba nowopowstałej infrastruktury rekreacyjnej [szt.]”. Jednocześnie w powyższym przykładzie wyraźnie daje się zauważyć, że liczba proponowanych wskaźników jest zbyt duża i nieuzasadniona merytorycznym zakresem projektów. Z kolei w przypadku termomodernizacji i przebudowy wejścia do Przedszkola Miejskiego nr 3 zastosowano wskaźnik „Liczba wybudowanych/odnowionych obiektów umożliwiających oddolne inicjatywy gospodarcze”, choć z opisu projektu nie wynika, żeby pomieszczenia przedszkolne miały być wykorzystywane do innych celów niż opieka nad dziećmi.

- Również niepoprawnie metodologicznie określono wskaźniki rezultatu, które co do zasady służą określeniu efektów (nie rzeczowo). Oznacza to, że jeśli naszym celem jest zmniejszenie poziomu bezrobocia, wówczas możemy to zmierzyć określeniem poziomu wzrostu/spadku w %. W analizowanym GPR do analizy wzrostu zastosowano jako jednostkę miary - sztuki (Wzrost inicjatyw gospodarczych [szt.]). Odnosić się one powinny zatem do celów procesu rewitalizacji. Większość wskaźników rezultatu to tak naprawdę wskaźniki produktu, np. Liczba uporządkowanych ciągów komunikacyjnych [szt.]. Wskazany przykład może być generalnie niezrozumiały dla odbiorców. Zdecydowanie bardziej prawidłowo metodologicznie byłoby odnieść się do problemów identyfikowanych na etapie diagnozy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, których rozwiązaniu czy ograniczeniu służą przecież przedsięwzięcia rewitalizacyjne.
- Nie powołano Zespołu Koordynującego. Wydaje się jednak, że założenie tworzenia takiego zespołu, który w dodatku spotyka się zaledwie 2 razy do roku, nie ma uzasadnienia w kontekście bieżących spotkań kadry menadżerskiej, organizowanych raz w tygodniu. Założenie istnienia tego Zespołu nie zostało w pełni przemyślane, o czym świadczy również fakt, że nie przewidziano jego udziału w procesie aktualizacji GPR, mimo że zapisano tam konieczność konsultacji przez wydziały Urzędu Miasta ewentualnego dodania lub usunięcia przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach takiej aktualizacji.
- W procesie ewaluacji GPR założono opracowanie ewaluacji ex ante, jednak takie opracowanie nie zostało przygotowane przed podjęciem uchwały o przyjęciu GPR

przez Radę Miasta. Taka ewaluacja wymagana jest obecnie jako element procesu opracowania i uchwalania strategii rozwoju gmin. W przypadku programów rewitalizacji nie jest ona wymagana przepisami prawa, jak również nie wydaje się niezbędna dla zapewnienia efektywności dokumentu. Należy mieć na uwadze, że na kształt dokumentu mają wpływ procedury konsultacji społecznych, a także instytucje zewnętrznych, niezależnych od samorządu gminnego projektującego proces rewitalizacji, co zapewnia obiektywną ocenę założeń GPR. Kolejny etap „sprawdzający” to samorząd województwa, który daje sobie prawo do szerokiej weryfikacji programów rewitalizacji. Zatem tworzenie kolejnego opracowania wydaje się zbędne i może powodować nieuzasadnione potencjalnymi korzyściami wydłużenie procesu opracowania GPR wraz ze zwiększeniem jego kosztów.

- Błędne założenia procesu aktualizacji GPR. W procesie tym mowa jest o przygotowaniu aneksu do GPR, prawdopodobnie (nie zostało to jasno sformułowane) zawierającego nowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Nie ma sensu jednak tworzyć aneksów czy załączników. Dla czytelności i stworzenia spójnego, kompleksowego dokumentu GPR najlepiej wszystkie treści zawrzeć po prostu w programie (tak jak dotychczas). Ponadto zapisano, że zaktualizowany/zmieniony GPR zostanie opublikowany na stronie internetowej miasta i w Biuletynie Informacji Publicznej po wpisaniu go na wykaz pozytywnie zweryfikowanych programów rewitalizacji, prowadzony przez samorząd województwa. Jest to nie tylko nieuzasadnione, ale również niemożliwe do realizacji, bowiem GPR przyjmowany jest uchwałą Rady Miasta, a te publikowane są niezwłocznie po ich podjęciu. Ocena urzędu marszałkowskiego to dodatkowy element, niewymagany przepisami prawa (istotny jedynie w przypadku ubiegania się o środki finansowe w ramach regionalnego programu operacyjnego), zatem jego ocena nie ma wpływu np. na stwierdzenie prawidłowości podjętej uchwały o przyjęciu GPR.

IV ANALIZA SYTUACJI NA OBSZARZE REWITALIZACJI, KTÓREGO DOTYCZY GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA KOSTRZYN NAD ODRĄ NA LATA 2016-2026

Jednym z elementów analizy skuteczności wdrażania procesu rewitalizacji jest weryfikacja sytuacji społecznej i gospodarczej i/lub środowiskowej i/lub technicznej i/lub przestrzenno-funkcjonalnej.

Zmianie uległa liczba mieszkańców miasta i obszaru rewitalizacji: z 17207 do 15631 (spadek o 9,2%) w mieście i z 5169 do 4928 (spadek o 4,7%).

W dalszej części odniesiono się do wskaźników uwzględnionych w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016-2026:

- poziom bezrobocie

W mieście zdecydowanie spadła liczba bezrobotnych, również w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Jednak ciągle w kilku podobzarsach rewitalizacji (strefa III i IV) jest ono wyższe niż średnia dla całego miasta, a w strefach I i II oscyluje na zbliżonym do średniej poziomie.

Tabela 2 Liczba bezrobotnych w Kostrzynie nad Odrą w 2016 i 2025 r. na 1000 mieszkańców.

STREFA	LICZBA BEZROBOTNYCH NA 1000 MIESZKAŃCÓW	
	2016	2025
I	18,96	8,55
II	22,49	6,69
III	11,93	8,84
IV	15,52	13,94
V	15,40	3,40
VI	21,47	4,35
VII	13,55	10,47
VIII	7,98	7,71
IX	12,04	7,39
X	22,79	11,13
XI	16,48	5,12
XII	14,33	9,70
XIII	14,42	7,41
XIV	0,00	9,71
MIASTO	15,59	7,68

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gorzowie Wielkopolskim.

- niepełnosprawność

W ramach analiz sytuacji społecznej w mieście określono udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności. Ich liczba znacząco spadła, jednak bardzo wysoki wskaźnik cechuje strefy II, III i IV. Oznacza to konieczność skoncentrowania wysiłków instytucji publicznych na aktywizowaniu tej grupy społecznej oraz dostosowywaniu infrastruktury społecznej do jej potrzeb.

Tabela 3 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w Kostrzynie nad Odrą na 1000 mieszkańców.

STREFA	LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ Z POWODU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI NA 1000 MIESZKAŃCÓW	
	2016	2025
I	14,22	4,27
II	17,99	45,15
III	56,05	28,11
IV	36,76	37,85
V	13,09	12,65
VI	24,34	15,95
VII	2,71	23,56
VIII	21,28	7,71
IX	19,83	14,77
X	0,00	1,86
XI	0,00	5,12
XII	21,50	4,04
XIII	24,21	13,40
XIV	0,00	25,89
MIASTO	22,52	15,80

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Kostrzynie nad Odrą.

▪ alkoholizm

Zdecydowane pogorszenie sytuacji wystąpiło w zakresie wskaźnika łączącego różne problemy społeczne: alkoholizm, problemy i zaniedbania wychowawcze, osoby nieubezpieczone mające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, jednocześnie spełniające kryterium dochodowe uprawniające do otrzymywania świadczeń z pomocy społecznej. W ramach obszaru rewitalizacji, w strefach IV i V wystąpiło znaczące pogorszenie sytuacji (zwiększenie liczby osób otrzymujących wsparcie).

Tabela 4 Liczba osób dotkniętych niekorzystnymi zjawiskami społecznymi w Kostrzynie nad Odrą na 1000 mieszkańców.

STREFA	LICZBA DOTKNIĘTYCH NIEKORZYSTNYMI ZJAWISKAMI SPOŁECZNYMI NA 1000 MIESZKAŃCÓW	
	2016	2025
I	5,92	12,82
II	1,50	11,71
III	2,98	8,84
IV	6,54	26,89
V	4,23	23,35
VI	0,72	31,18
VII	5,42	15,71
VIII	2,66	5,14
IX	0,71	9,60
X	0,95	10,20
XI	2,75	0,00
XII	7,82	16,98
XIII	5,71	16,54
XIV	0,00	0,00

MIASTO	4,04	16,38
---------------	------	-------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Kostrzynie nad Odrą.

▪ przestępczość

Kolejnym uwzględnionym czynnikiem analizy był poziom przestępczości, przy czym zdecydowano się na zmianę sposobu obliczania wskaźnika na etapie ewaluacji GPR. W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji uwzględniono tylko liczbę przestępstw oraz zdarzeń drogowych, w ramach ewaluacji rozszerzono kategorię przestępczości także o wykroczenia. Zdecydowano się na tę zmianę, ponieważ wykroczenia – chociaż mają mniejszy ciężar gatunkowy i w związku z tym podlegają pod inne ustawy (kodeks karny w przypadku przestępstw a kodeks wykroczeń) – to wykroczenia są niemniej uciążliwe dla społeczności lokalnych. Jednocześnie wielu z nim można zapobiegać poprzez np. odpowiednie kształtowanie przestrzeni publicznych czy budowę społecznej odpowiedzialności za otoczenie, co z kolei idealnie wpisuje się w „typowe” przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Co można zauważyć na podstawie danych, najgorsza sytuacja utrzymuje się w strefach I, II i IX, który były strefami problematycznymi już w poprzedniej analizie, ale w 2025 r. można zauważyć znaczne obniżenie poziomu bezpieczeństwa publicznego także w strefie III i XII.

Tabela 5 Poziom przestępczości w Kostrzynie nad Odrą.

STREFA	LICZBA PRZESTĘPSTW (I WYKROCZEŃ) NA 1000 MIESZKAŃCÓW	
	2016	2025
I	31,99	64,10
II	65,97	346,15
III	11,93	87,55
IV	19,61	39,84
V	17,32	52,04
VI	16,46	36,26
VII	5,42	7,85
VIII	23,94	15,42
IX	19,12	57,61
X	10,45	32,47
XI	5,49	10,23
XII	16,94	98,63
XIII	15,23	29,94
XIV	0,00	0,00
MIASTO	18,25	58,28

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Kostrzynie nad Odrą.

▪ poziom przedsiębiorczości

Pomimo podejmowanych działań w zakresie rozwijania i wspierania przedsiębiorczości lokalnej, trudna sytuacja utrzymuje się w strefach III i VI (spośród podobszarów rewitalizacji). Jednak w obrębie całego miasta należy wskazać na pozytywne zjawisko otwierania nowych podmiotów gospodarczych (w niektórych strefach wzrost poziomu przedsiębiorczości jest kilkukrotny).

Tabela 6 Poziom przedsiębiorczości w Kostrzynie nad Odrą.

STREFA	LICZBA JEDNOOSOBOWYCH DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZYCH NA 1000 MIESZKAŃCÓW	
	2016	2025
I	52,13	92,59
II	151,42	158,86
III	23,26	74,70
IV	215,69	119,52
V	46,19	55,93
VI	50,11	70,34
VII	16,26	44,50
VIII	23,94	92,54
IX	77,90	85,67
X	53,18	77,92
XI	57,69	107,42
XII	59,93	80,03
XIII	56,58	57,88
XIV	0,00	67,96
MIASTO	65,84	76,96

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CEiDG.

▪ stan techniczny budynków

W sferze technicznej przeanalizowano zagadnienie udziału budynków sprzed 1970 r. w ogólnej liczbie budynków w danej jednostce analitycznej miasta. Budynki tego rodzaju często posiadają nieekologiczne rozwiązania związane z ogrzewaniem, a także inne techniczne uwarunkowania, które powodują wyższe koszty utrzymania czy ograniczają dostępność do tych budynków dla osób ze szczególnymi potrzebami. Ich udział nieznacznie się zmniejszył w związku z rozwojem nowej zabudowy, jednak ciągle pozostaje szczególnie wysoki w strefach: I, II, IV, a także VIII, X i XI.

Tabela 7 Stosunek liczby budynków wybudowanych przed 1970 r. do ogólnej liczby budynków w Kostrzynie nad Odrą.

STREFA	STOSUNEK LICZBY BUDYNKÓW SPRZED 1970 R. DO OGÓLNEJ LICZBY BUDYNKÓW	
	2016	2025
I	0,89	0,22
II	0,78	0,58
III	0,15	0,11
IV	0,58	0,20
V	0,30	0,04
VI	0,17	0,15
VII	0,30	0,13
VIII	0,00	0,29
IX	0,10	0,08
X	0,00	0,42
XI	0,02	0,30
XII	0,24	0,02
XIII	0,09	0,08
XIV	-	-
MIASTO	0,20	0,17

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą.

▪ stan infrastruktury drogowej

Stan dróg został oceniony zarówno na etapie wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, jak i na potrzeby ewaluacji GPR przy uwzględnieniu czteropunktowej skali ocen: dobry – 4, zadowalający - 3, średni – 2 oraz niezadowalający – 1 przy wykorzystaniu udziału długości dróg wymagających pilnego remontu do całkowitej długości dróg w danej jednostce analitycznej. Całościowa ocena dla miasta uległa pogorszeniu, natomiast na obszarze rewitalizacji pogorszenie stanu technicznego wyraźne jest w strefie VI. W strefie II pomimo lepszej oceny, nadal stan techniczny dróg jest mniej korzystny niż średnio w mieście.

Tabela 8 Ocena stanu dróg na terenie Kostrzyna nad Odrą.

STREFA	OCENA STANU DRÓG	
	2016	2025
I	3,00	4,0
II	0,00	2,0
III	3,00	4,0
IV	3,60	3,8
V	3,33	1,3
VI	3,00	1,0
VII	3,50	2,5
VIII	3,00	1,0
IX	2,79	2,0
X	2,00	1,8
XI	3,00	1,0
XII	2,14	1,8
XIII	3,32	3,1
XIV	2,00	2,0
MIASTO	2,7	2,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Kostrzyn nad Odrą.

▪ zanieczyszczenie powietrza

Problem ten występuje na terenie miasta przede wszystkim w okresie grzewczym, a także wiąże się z dużym ruchem samochodowym. Aby zidentyfikować problem przeanalizowano dane dotyczące stosowanych przez mieszkańców miasta źródeł ciepła, zliczając te, które wykorzystują węgiel. W centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków tylko siedmiu zarządców/właścicieli nieruchomości wskazało jako źródło ciepła piec opalany węglem: jedno w strefie III, jedno w strefie X i pięć w strefie XIII. Generalnie jednak utrzymały się poziomy zanieczyszczenia powietrza tlenkiem węgla z poprzednich analiz:

Tabela 9 Poziom emisji tlenku węgla [mg/s].

STREFA	
I	2417,88
II	117,55
III	286,68
IV	117,55

V	1352,28
VI	916,75
VII	117,55
VIII	262,52
IX	117,55
X	202,12
XI	173,93
XII	209,80
XIII	713,77
XIV	117,55
MIASTO	436,73

Zestawienie wartości wskaźników dla wszystkich stref analitycznych oraz sfer problemowych przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 10 Zestawienie wskaźników.

Strefa – jednostka analityczna	sfera społeczna				sfera gospodarcza	sfera przestrzenno-funkcjonalna	sfera techniczna	sfera środowiskowa
	przestępczość	bezrobocie	niepełnosprawność	zjawiska społeczne	przedsiębiorczość	stan dróg	budynki sprzed 1970 r.	poziom tlenu węgla [mg/s]
I	64,10	8,55	4,27	12,82	92,59	4,0	0,22	2417,88
II	346,15	6,69	45,15	11,71	158,86	2,0	0,58	117,55
III	87,55	8,84	28,11	8,84	74,70	4,0	0,11	286,68
IV	39,84	13,94	37,85	26,89	119,52	3,8	0,20	117,55
V	52,04	3,40	12,65	23,35	55,93	1,3	0,04	1352,28
VI	36,26	4,35	15,95	31,18	70,34	1,0	0,15	916,75
VII	7,85	10,47	23,56	15,71	44,50	2,5	0,13	117,55
VIII	15,42	7,71	7,71	5,14	92,54	1,0	0,29	262,52
IX	57,61	7,39	14,77	9,60	85,67	2,0	0,08	117,55
X	32,47	11,13	1,86	10,20	77,92	1,8	0,42	202,12
XI	10,23	5,12	5,12	0,00	107,42	1,0	0,30	173,93
XII	98,63	9,70	4,04	16,98	80,03	1,8	0,02	209,80
XIII	29,94	7,41	13,40	16,54	57,88	3,1	0,08	713,77
XIV	0,00	9,71	25,89	0,00	67,96	2,0	-	117,55
miasto	58,28	7,68	15,80	16,38	76,96	2,2	0,17	436,73

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 11 Zestawienie wskaźników dla miasta i obszaru rewitalizacji.

	Wartość wskaźnika dla miasta	Wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji
Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców	7,68	8,32
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców	15,80	25,37
Liczba osób dotkniętych niekorzystnymi zjawiskami społecznymi na 1000 mieszkańców	16,38	19,68
Poziom przestępczości	58,28	91,52
Poziom przedsiębiorczości	76,96	95,37
Stosunek liczby budynków wybudowanych przed 1970 r. do ogólnej liczby budynków	0,17	0,25
Zanieczyszczenie powietrza - poziom tlenu węgla [mg/s]	436,73	692,63
Ocena stanu dróg	2,2	2,96

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowując analizy wskaźnikowe należy stwierdzić, że na dotychczasowym obszarze rewitalizacji nadal utrzymują się problemy, w szczególności w sferze społecznej. Ponieważ obszar ten obejmuje centralną część miasta, o gęstym zaludnieniu.

V ANALIZA POZIOMU REALIZACJI PROJEKTÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Poniżej przedstawiono zestawienie projektów z obu wyżej scharakteryzowanych grup, wraz z opisem stopnia ich realizacji.

Remont budynku dydaktycznego oraz budowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przy Szkole Podstawowej nr 4	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Szkoła Podstawowa nr 4
Lokalizacja	ul. Sienkiewicza 6
Planowany zakres działań	<p>W ramach projektu planowano przeprowadzenie remontu sal dydaktycznych w celu podniesienia komfortu pracy i nauki.</p> <p>W ramach remontu obiekt SP4 miał zostać przystosowany do korzystania przez osoby niepełnosprawne uczęszczające do szkoły przez zastosowanie 3 dodatkowych udogodnień niwelujących różnice w dostępie do infrastruktury dla osób niepełnosprawnych: (1) windy z poziomu terenu na parter budynku, (2) podjazdu z poziomu terenu do przyziemia, (3) podjazdu z poziomu przyziemia do drugiego poziomu przyziemia.</p> <p>Projekt zakładał także zagospodarowanie terenu wokół Szkoły Podstawowej nr 4, służące prowadzeniu działań rekreacyjnych i sportowych.</p>
Środki finansowe	szacowane: 1 000 000 zł
	wydatkowane: 2 040 817 zł wkład własny: 40 817 zł
Rzeczywisty okres realizacji	2018 - 2024
Status projektu	zrealizowany
Osiągnięte wskaźniki	<p>Liczba budynków użyteczności publicznej dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych - 1</p> <p>Liczba nowopowstałych miejsc służących organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży - 1</p> <p>Liczba osób korzystających z obiektu infrastruktury edukacyjnej objętej programem rewitalizacji [620 os./rok]</p>

Przyjazna szkoła - podniesienie jakości kształcenia i infrastruktury sportowej	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Szkoła Podstawowa nr 2
Lokalizacja	ul. Ludwika Banaszaka 1
Planowany zakres działań	Projekt zakładał kapitalny remont budynku szkolnego, między innymi: remont instalacji elektrycznej, centralnego ogrzewania, tynkowanie, malowanie, wymianę stolarki drzwiowej i okiennej, wymianę podłóg oraz budowę od podstaw sali sportowej.
Środki finansowe	szacowane: 4 000 000 zł
	wydatkowane: 13 420 316,35 zł
Status projektu	zrealizowany
Osiągnięte wskaźniki	<p>Liczba budynków użyteczności publicznej dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych - 1</p> <p>Liczba nowopowstałych miejsc służących organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży - 1</p> <p>Liczba osób korzystających z obiektu infrastruktury edukacyjnej objętej programem rewitalizacji [670 os./rok]</p>
	

Poprawa jakości środowiska miejskiego poprzez renowację i rozwój wybranych terenów zieleni w Kostrzynie nad Odrą		
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Kostrzyńskie Centrum Kultury	
Planowany zakres działań	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzenie prac związanych z zagospodarowaniem terenu (budowa ścieżek pieszo–rowerowych); • ustawienie placów zabaw dla dzieci z urządzeniami sprawnościowymi i muzycznymi; • utworzenie strefy do uprawiania street workout; • utworzenie skateparku; • wyposażenie terenu w elementy małej architektury; • zaprojektowanie zieleni miejskiej z ozdobnymi rabatami; • budowa oświetlenia terenu; • wykonanie nasadzeń w celu poprawy różnorodności biologicznej w parkach. 	
Środki finansowe	szacowane: 1 000 000 zł	
Status projektu	częściowa realizacja	dotychczas zrewitalizowano park przy Amfiteatrze na kwotę 4 000 000 zł

Dom Dziennego Pobytu	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe
Lokalizacja	ul. Niepodległości
Planowany zakres działań	<p>świadczenie podopiecznym usług opiekuńczych oraz zapewnienie bezpiecznego miejsca do wielogodzinnego przebywania i godnego spędzania czasu; organizacja pobytu w Domu z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb, oczekiwań i zainteresowań uczestników; prowadzenie różnorodnych form terapii zajęciowej (zajęcia plastyczne, muzyczne itp.) i fizjoterapii; umożliwienie realizacji potrzeb kulturalnych, rekreacyjnych i towarzyskich, m.in. poprzez organizację uroczystości okolicznościowych, świąt, wspólnych udziałów w imprezach kulturalnych, turystycznych itp.; umożliwienie korzystania z urządzeń i przedmiotów służących utrzymaniu higieny osobistej oraz korzystanie z dostępnego sprzętu RTV, komputerowego; współpraca z rodzinami uczestników w zakresie poradnictwa, informacji i włączenia ich w proces asymilacji ze środowiskiem.</p>

Środki finansowe	szacowane: 6 500 000 zł
Osiągnięte wskaźniki	powierzchnia poddana rewitalizacji – 4859 m ²
Status projektu	niezrealizowany (Brak środków finansowych oraz dotacji. Została opracowana dokumentacja projektowa.)

Poprawa jakości dróg i chodników na obszarze zdegradowanym	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą
Lokalizacja	ul. Wyszyńskiego
Planowany zakres działań	stopniowa przebudowa infrastruktury drogowej w obszarze rewitalizacji: modernizacja dróg i chodników, wybudowanie nowego oświetlenia ulicznego, utworzenie nowych miejsc parkingowych
Środki finansowe	szacowane: 2 000 000 zł
Status projektu	niezrealizowany (Brak środków finansowych oraz dotacji.)

Kostrzyńskie Centrum Szkolenia Kadry Zapaśniczej	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Gimnazjum nr 1
Lokalizacja	ul. T. Kościuszki 7
Planowany zakres działań	Budowa Kostrzyńskiego Centrum Szkolenia Kadry Zapaśniczej.
Środki finansowe	szacowane: 8 700 000 zł
	wydatkowane: 9 980 000 zł
Rzeczywisty okres realizacji	2017-2019
Osiągnięte wskaźniki	brak danych
Status projektu	zrealizowane

Kostrzyński Kapitał Społeczny – budowanie relacji i więzi sąsiedzkich		
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Wspólnoty mieszkaniowe	
Lokalizacja	obszar rewitalizacji	
Planowany zakres działań	Projekt zakładał utworzenie lokalnych miejsc spotkań dla społeczności poszczególnych osiedli. Miejsca spotkań uwzględniać powinny potrzeby i oczekiwania osób w różnym wieku. W ramach przedsięwzięcia przewidziano wykonanie placów zabaw, miejsc rekreacji z grillem zewnętrznym, punktów naprawy rowerów wraz ze stojakami oraz siłowni plenerowych.	
Środki finansowe	szacowane: 400 000,00 zł	
	wydatkowane: 301 913,89 zł (dofinansowanie PROW)	
Rzeczywisty okres realizacji	2024	
Osiągnięte wskaźniki	Liczba nowopowstałej infrastruktury rekreacyjnej - 1	
Status projektu	częściowo zrealizowane	

Program aktywizacji rynku pracy	
Podmiot realizujący projekt	Powiatowy Urząd Pracy w Gorzowie Wielkopolskim Filia w Kostrzynie nad Odrą, organizacje pozarządowe
Lokalizacja	obszar rewitalizacji
Planowany zakres działań	nowoczesne narzędzia aktywizacji zawodowej, tj.: przekwalifikowanie, staże, czy prace społecznie użyteczne
Środki finansowe	szacowane: 450 000 zł
Status projektu	niezrealizowane (niewystarczające możliwości pozyskania dofinansowania oraz zainteresowanych udziałem)

Aktywny senior	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, wspólnoty mieszkaniowe
Lokalizacja	obszar rewitalizacji
Planowany zakres działań	Planowane przedsięwzięcie zakłada aktywizację i integrację osób starszych poprzez utworzenie placów aktywności fizycznej dostosowanych do seniorów (plenerowe siłownie).
Środki finansowe	szacowane: 100 000 zł
Status projektu	niezrealizowane

Budowa promenady wraz ze ścieżką rowerową nad rzeką Wartą	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą
Lokalizacja	tereny nad Wartą wzdłuż granic Parku Narodowego Ujście Warty
Planowany zakres działań	<ul style="list-style-type: none"> - utworzenie 3,5 km promenady oraz ścieżki rowerowej, - wzdłuż promenady zlokalizowane zostaną trasy spacerowe, punkty widokowe, ławki i elementy małej architektury oraz zagospodarowany zostanie teren okalający promenadę, - utworzenie ścieżek dydaktycznych dot. historii miasta, które umożliwią organizację czasu wolnego
Środki finansowe	szacowane: 7 500 000 zł

Status projektu	niezrealizowane (Brak środków finansowych oraz możliwości pozyskania dotacji)
------------------------	---

Nowoczesna infrastruktura - przyjazne miasto	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą
Lokalizacja	ul. Niepodległości - Fabryczna
Planowany zakres działań	kompleksowa rewitalizacja obszarów zlokalizowanych w rejonie ulic Niepodległości – Fabryczna wraz z modernizacją oświetlenia i oznakowania ulicznego
Środki finansowe	szacowane: 5 500 000 zł
Status projektu	niezrealizowane (Brak środków finansowych oraz możliwości pozyskania dotacji)

Pracownia Inicjatyw Twórczych	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, projekt w partnerstwie z gminą niemiecką (wyłonioną w późniejszym terminie)
Lokalizacja	ul. Kopernika 1
Planowany zakres działań	<p>Inwestycja polegała na wyremontowaniu i zmodernizowaniu budynku dawnego urzędu miasta przy ul. Kopernika 1, w tym przystosowaniu do korzystania przez osoby niepełnosprawne. Obiekt został wyposażony w sprzęt, pomoce dydaktyczne i materiały edukacyjne, które umożliwią realizację najbardziej kreatywnych pomysłów.</p> <p>Stworzenie i wyposażenie pracowni – laboratorium do rozwijania uzdolnień, a także rozwijania zainteresowań dzieci i młodzieży w zakresie nauk ścisłych – matematyki, fizyki, chemii, informatyki (tzw. kompetencji kluczowych) oraz artystycznych: pracownia filmowa, pracownia ceramiki, pracownia malarstwa i litografii. Ponadto planowano stworzenie i wyposażenie pracowni do nauki języków obcych (szczególnie j. niemieckiego) oraz pracowni do prowadzenia zajęć humanistycznych: literackich i muzycznych.</p> <p>Działania realizowane w obiekcie skierowane do mieszkańców i obejmować miały:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizację zajęć pozalekcyjnych; - organizację warsztatów artystycznych;

	<ul style="list-style-type: none"> - organizację szkoleń i warsztatów rozwijających kompetencje osób dorosłych; - organizację konkursów wiedzy, ligi międzyszkolnych ; - organizację działań związanych z popularyzacją historii miasta Kostrzyn nad Odrą.
Środki finansowe	szacowane: 3 000 000 zł
	wydatkowane: 4 000 000 zł
Rzeczywisty okres realizacji	2018-2021
Osiągnięte wskaźniki	<p>Liczba wyremontowanych obiektów - 1</p> <p>Liczba obiektów przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych - 1</p> <p>Liczba nowopowstałych obiektów infrastruktury społecznej - 1</p> <p>Inicjatywy/akcje na rzecz ożywienia społecznego - 1</p> <p>Liczba inicjatyw na rzecz oferty spędzania czasu wolnego - 3 szt./rok</p> <p>Liczba szkoleń, kursów, warsztatów zwiększających kompetencje, kwalifikacje, umiejętności – 10 szt./rok</p> <p>Liczba osób korzystających z nowopowstałej infrastruktury - 200 os./rok</p>
Status projektu	zrealizowane
	

„Łączą nas rzeki” budowa mariny nad rzeką Wartą	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Urząd Miasta Gorzów Wielkopolski, projekt w partnerstwie z gminą niemiecką (wyłonioną w późniejszym terminie)
Lokalizacja	ul. Sikorskiego 1

Planowany zakres działań	Realizacja projektu dotyczyła będzie samej Przystani Żeglarskiej „Delfin” (działania poprawiające hydrotechnikę, pogłębienie basenu, umocnienie nabrzeży, utworzenie wiat dla łodzi), infrastruktury turystycznej (hotel, restauracje) oraz infrastruktury okółoturystycznej (instalacje sanitarne, parkingi).
Środki finansowe	szacowane: 7 500 000 zł
Status projektu	niezrealizowane (Brak środków finansowych oraz możliwości pozyskania dotacji)

„Jeżdżę rowerem” - budowa zintegrowanego systemu ścieżek rowerowych	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, w partnerstwie z gminą niemiecką (wyłonioną w późniejszym terminie)
Lokalizacja	miasto Kostrzyn nad Odrą
Planowany zakres działań	W wyniku realizacji projektu miał zostać wybudowany i wytyczony zintegrowany system ścieżek rowerowych na terenie miasta Kostrzyn nad Odrą o łącznej długości 15 km, o nawierzchni z asfaltobetonu oraz koski betonowej. Ponadto powstać miały miejsca postojowe wyposażone we wiaty, stojaki na rowery, ławki, stoły, pojemniki na odpady, tablice informacyjne, oznakowanie szlaku m.in. w znaki pionowe. Ponadto planowano zakup rowerów (wraz z systemem wynajmu), które zostałyby umieszczone w najważniejszych dla turystów i mieszkańców miejscach np. dworzec PKP, Twierdza Kostrzyn, Park Narodowy „Ujście Warty”.
Środki finansowe	szacowane: 3 500 000 zł
Status projektu	niezrealizowane (Brak środków finansowych oraz możliwości pozyskania dotacji)

Podniesienie jakości funkcjonowania mikro i małych przedsiębiorstw, poprzez termomodernizację budynku przy ul. Kościuszki 3	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą
Lokalizacja	ul. T. Kościuszki 3
Planowany zakres działań	wykonanie ocieplenie budynku, dachu, wymiana drzwi wejściowych, modernizacja instalacji C.O.

Środki finansowe	szacowane: 300 000 zł
Status projektu	niezrealizowane (Brak środków finansowych oraz możliwości pozyskania dotacji)

Eko-przedszkole – termomodernizacje budynku Przedszkola Miejskiego nr 3	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Przedszkole Miejskie nr 3
Lokalizacja	ul. Niepodległości 19
Planowany zakres działań	ocieplenie budynku i przebudowa zniszczonego wejścia
Środki finansowe	szacowane: 550 000 zł
	wydatkowane: 952 620,11 zł (dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych)
Rzeczywisty okres realizacji	2021
Osiągnięte wskaźniki	Liczba wybudowanych/odnowionych obiektów umożliwiających oddolne inicjatywy gospodarcze - 1 Liczba operacji termomodernizacyjnych - 1 Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury - 98 os./rok
Status projektu	zrealizowane

Centrum Interpretacji Fortyfikacja Nowożytna w zabytkowym zespole bastionu Król w Kostrzynie nad Odrą	
Podmiot realizujący projekt	brak informacji w opisie przedsięwzięcia
Lokalizacja	ul. Graniczna 1
Planowany zakres działań	brak informacji w opisie przedsięwzięcia
Środki finansowe	szacowane: 18 000 000 zł
Status projektu	niezrealizowane

Budowa kompleksu wodno-rekreacyjnego w Kostrzynie nad Odrą	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji

Lokalizacja	ul. Niepodległości
Planowany zakres działań	budowa zespołu basenów
Środki finansowe	szacowane: 12 000 000 zł
	wydatkowane: 32 000 000 zł (dofinansowanie z Ministerstwa Sportu i Turystyki)
Rzeczywisty okres realizacji	2021 - 2024
Osiągnięte wskaźniki	Liczba utworzonych/zmodernizowanych obiektów sportowych - 1 Liczba osób korzystających z infrastruktury sportowej i rekreacyjnej - ok. 90 tys. os./rok
Status projektu	zrealizowane

Jedź bezpiecznie – budowa infrastruktury drogowej w Kostrzynie nad Odrą	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą
Lokalizacja	ul. Jagiellońska, Orła Białego, Chemików, Papierników, Drzewna
Planowany zakres działań	Przedsięwzięcie zakładało modernizację skweru przy skrzyżowaniu ulic Jagiellońska – Orła Białego wraz z remontem ulic: Jagiellońska, Chemików, Papierników, Drzewna. Działania związane z projektem to przede wszystkim: modernizacja ciągów komunikacyjnych, utworzenie dodatkowych miejsc postojowych, a także uzupełnienie i modernizacja oświetlenia ulicznego, przebudowa terenów zieleni wraz z umiejscowieniem elementów małej architektury.

Środki finansowe	szacowane: 2 000 000 zł
Status projektu	niezrealizowane (Brak środków finansowych oraz możliwości pozyskania dotacji. Opracowano dokumentację projektową.)

Poprawa bezpieczeństwa na drogach i osiedlach poprzez budowę miejsc postojowych	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą
Lokalizacja	ul. Jagiellońska, Orła Białego, Chemików, Papierników, Drzewna
Planowany zakres działań	Przedsięwzięcie zakładało budowę dodatkowych miejsc parkingowych przy ul. Jana Pawła II, Osiedlowej, Saperskiej, Drzewickiej i Gorzowskiej, a także na Osiedlu Słowiańskim oraz Osiedlu Leśnym.
Środki finansowe	szacowane: 2 000 000 zł
Status projektu	niezrealizowane (Brak środków finansowych oraz możliwości pozyskania dotacji.)

Rozbudowa infrastruktury sportowej obiektów MOSiR	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji
Lokalizacja	ul. Niepodległości
Planowany zakres działań	modernizacja stadionu wraz z rozbudową hali sportowej
Środki finansowe	szacowane: 6 000 000 zł
Status projektu	niezrealizowane (Brak środków finansowych oraz możliwości pozyskania dotacji.)

Kulturalny Kostrzyn	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji
Lokalizacja	obszar rewitalizacji

Planowany zakres działań	organizacja plenerowych występów teatralnych, koncertów oraz innych widowisk i atrakcji umożliwiających zwiększenie dostępu do kultury mieszkańcom obszaru rewitalizacji
Środki finansowe	szacowane: 85 000 zł
Status projektu	niezrealizowane (Brak środków finansowych.)

Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, szkoły z obszaru rewitalizacji, organizacje pozarządowe, podmioty prowadzące niepubliczne placówki oświatowe
Lokalizacja	obszar rewitalizacji
Planowany zakres działań	Projekt zakładał opracowanie kompleksowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży we współpracy ze szkołami z obszaru rewitalizacji. Ponadto we współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi niepubliczne placówki oświatowe opracowany miał zostać program współpracy w zakresie realizacji projektów edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych, którego celem było zwiększenie potencjału uczniów w różnych dziedzinach życia społecznego.
Środki finansowe	szacowane: 150 000 zł
Status projektu	niezrealizowane

Kostrzyn „bez barier”	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Ośrodek Pomocy Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy, Przedszkola i szkoły zlokalizowane na obszarze rewitalizacji, Kostrzyńskie Centrum Kultury, Miejska Bibliotek Publiczna
Lokalizacja	obszar rewitalizacji
Planowany zakres działań	Przedsięwzięcie zakładało dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych. Podstawowym działaniem realizowanym w ramach przedsięwzięcia jest wyeliminowanie barier

	architektonicznych i wyposażenie obiektów w sprzęty i urządzenia ułatwiające dostęp np. zewnętrzne pochylnie, windy, miejsca parkingowe, integracyjne place zabaw itp.
Środki finansowe	szacowane: 500 000 zł
Status projektu	niezrealizowane

„Moje miejsce w Kostrzynie” – projekt promocji oddolnych inicjatyw mieszkańców	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, organizacje pozarządowe
Lokalizacja	obszar rewitalizacji
Planowany zakres działań	Przedsięwzięcie zakładało przeprowadzenie cyklicznego, corocznego konkursu grantowego na inicjatywy mieszkańców dotyczące zmian ich otoczenia lokalnego – od pomalowania ścian klatki schodowej, przez zakup i montaż elementów małej architektury na terenach należących do miasta, uporządkowanie skwerów, parków, po zmianę funkcjonalności terenów miejskich. Założeniem konkursu grantowego „Twoje miejsce w Kostrzynie” będzie wniesienie wkładu własnego w postaci samodzielnej pracy, tzn.: dotowane będą materiały i narzędzia takie jak: farby i pędzle, sekatory, drabiny, elementy małej architektury, kwiaty, drzewa – natomiast montaż, malowanie, czy prace porządkowe będą musieli wykonać grantobiorcy.
Środki finansowe	szacowane: 50 000 zł
Status projektu	niezrealizowane (Realizowane jedynie poprzez użyczenie lub dzierżawę terenu na wnioski wspólnot oraz wydawanie sadzonek i materiałów pod utwardzenia terenu na pilne potrzeby wspólnot.)

Ratowanie starej substancji mieszkaniowej	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą
Lokalizacja	ul. Niepodległości 13-15
Planowany zakres działań	Przedsięwzięcie dotyczyło poprawy stanu technicznego istniejącej, przedwojennej zabudowy miasta wraz z podniesieniem walorów funkcjonalnych i estetycznych

	najbliższego otoczenia - remont generalny jednej z nielicznych, ocalałych przedwojennych kamienic.	
Środki finansowe	szacowane: 3 000 000 zł	
Status projektu	w realizacji	Miasto otrzymało dofinansowanie z BGK na kwotę 14,3 mln zł przy całkowitej wartości inwestycji 16,5 mln zł. Zakłada się powstanie nowych lokali o łącznej powierzchni 1250 m ² oraz ok. 1845 m ² powierzchni użytkowej.

Ochrona i waloryzacja krajobrazu kulturowego Województwa Lubuskiego przez rozbudowę i scalenie infrastruktury edukacyjno-informacyjnej i kulturalnej Starego Miasta oraz stałej ekspozycji Muzeum Twierdzy Kostrzyn przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii multimedialnych	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą, Muzeum Twierdzy Kostrzyn
Lokalizacja	ul. Graniczna 1
Planowany zakres działań	1. Przedsięwzięcia budowlane: budowa pawilonu wejściowego z recepcją, szatnią, sanitariatami i częścią wypoczynkowo-recepcyjną (ok. 140 m ²), przebudowa i renowacja zdegradowanego muru w szyi bastionu, korekta ukształtowania tarasu bastionu wraz z umieszczeniem na nim instalacji plenerowych (punkt obserwacyjny z lornetką, zaaranżowane

	<p>stanowiska ogniowe dla artylerii i piechoty), uporządkowanie i korekta kurtyny na północ od Bramy Chyżańskiej wraz z urządzeniem przy niej szlaku pieszego i zadaszonego lapidarium.</p> <p>2. Stworzenie infrastruktury informatycznej i informacyjnej: budowa sieci zasilających NN i teletechnicznej, punktów dostępu do Internetu oraz dwóch plenerowych infokiosków (przy bramach), instalacja urządzeń systemu Beacon lokalizujących użytkownika na terenie i udostępniających mu model 3D miasta wraz informacjami o poszczególnych obiektach, instalacja 5 stacji informacji graficznej (wiatraki po 3 dwustronne plansze) oraz specjalnego obiektu plenerowego na rynku (wielkoformatowe prezentacje graficzne), ponadto nowych tabliczek z nazwami ulic, kierunkowskazów, tablic informacyjnych umieszczonych w mieście, przy drogach itp.</p> <p>3. Wykonanie aplikacji multimedialnej na urządzenia mobilne typu VR wraz z opcją geolokacji, umożliwiającą zwiedzającym korzystanie z wirtualnego modelu Starego Miasta na jego terenie, ponadto aplikacji dla plenerowych infokiosków oraz edukacyjnych (na użytek lekcji muzealnych), produkcja nowych konwentów multimedialnych dla stałej ekspozycji, stworzenie portalu internetowego z systemem rezerwacji biletów, wycieczek i lekcji muzealnych - zarazem swego rodzaju "automatycznego przewodnika"; zakup serwera z macierzą dyskową, zakup drona do celów diagnostycznych i edukacyjnych; wyposażenie sali edukacyjnej + zakup tabletów.</p> <p>4. Rozbudowa stałej ekspozycji w bastionie o blok niezrealizowany w toku poprzedniego projektu, uzupełnienie o nowe urządzenia i ekspozytory już działających bloków ekspozycji, aranżacja punktu informacyjnego w Bramie Berlińskiej.</p>
Środki finansowe	szacowane: 4 750 506 zł
Status projektu	niezrealizowane (Brak środków finansowych oraz możliwości pozyskania dotacji.)

Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą
Lokalizacja	ul. Graniczna, Kościuszki

Planowany zakres działań	Termomodernizacja polegać miała na ociepleniu elewacji, częściowej wymianie stolarki okiennej oraz montażu fotowoltaiki na płaskich dachach budynków.
Środki finansowe	szacowane: 1 450 000 zł
Status projektu	niezrealizowane (Brak środków finansowych oraz możliwości pozyskania dotacji.)

Budowa drogi Warnicko – Witnickiej	
Podmiot realizujący projekt	Urząd Miasta Kostrzyn nad Odrą
Lokalizacja	ul. Warnicka, ul. Witnicka
Planowany zakres działań	brak informacji w opisie przedsięwzięcia
Środki finansowe	szacowane: 12 000 000 zł
Status projektu	niezrealizowane

VI PODSUMOWANIE

Gmina miejska Kostrzyn nad Odrą w GPR zaplanowała 29 podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Spośród 29 głównych projektów zrealizowano 6 (20,7% ogółu), a trzy częściowo (10,3%). Gmina pozyskiwała dotacje zewnętrzne, dzięki którym możliwe było zrealizowanie zaplanowanych projektów. To szczególnie istotne, bowiem szacowane na etapie opracowania GPR środki na realizację poszczególnych zadań były niewystarczające, na co przełożyło się wiele kwestii niezależnych od samorządu gminy.

Bazując na danych statystycznych wykazanych na koniec 2025 r., przeanalizowano ponownie sytuację całej gminy (z uwzględnieniem wszystkich jednostek analitycznych). W efekcie stwierdzono, że nadal na obszarze rewitalizacji występują problemy społeczne oraz inne (środowiskowe oraz techniczne). W związku z tym zaleca się kontynuowanie procesu rewitalizacji na tym obszarze.

SPIS TABEL

Tabela 1 Wskaźniki wykorzystane do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji w Kostrzynie nad Odrą.....	10
Tabela 2 Liczba bezrobotnych w Kostrzynie nad Odrą w 2016 i 2025 r. na 1000 mieszkańców.....	24
Tabela 3 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w Kostrzynie nad Odrą na 1000 mieszkańców.....	25
Tabela 4 Liczba osób dotkniętych niekorzystnymi zjawiskami społecznymi w Kostrzynie nad Odrą na 1000 mieszkańców.....	25
Tabela 5 Poziom przestępczości w Kostrzynie nad Odrą.....	26
Tabela 6 Poziom przedsiębiorczości w Kostrzynie nad Odrą.....	27
Tabela 7 Stosunek liczby budynków wybudowanych przed 1970 r. do ogólnej liczby budynków.....	27
Tabela 8 Ocena stanu dróg na terenie Kostrzyna nad Odrą.....	28
Tabela 9 Poziom emisji tlenku węgla [mg/s].....	28
Tabela 10 Zestawienie wskaźników.....	29
Tabela 11 Zestawienie wskaźników dla miasta i obszaru rewitalizacji.....	30

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 Etapy procesu ewaluacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą.....	7
Rysunek 2 Obszar rewitalizacji w Kostrzynie nad Odrą.....	11
Rysunek 3 Obszar rewitalizacji w Kostrzynie nad Odrą.....	11
Rysunek 4 Procedura aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Kostrzyn nad Odrą na lata 2016-2026.....	20